

Moralen påvirkes av språket du snakker

Ny forskning viser at moralske vurderinger endres når man går fra å snakke morsmål til andrespråk.

PUBLISERT 5. juni 2014

Vurderinger om rett og galt blir ofte ansett for å være konstante hos en person i en gitt situasjon. Så enkelt er det ikke. Hvilket språk du mottar informasjon om en hendelse på, påvirker hvordan du moralsk vurderer den.

En kombinasjon av to dynamiske krefter bestemmer vår moralske dømmekraft, ifølge psykologisk teori: Den ene er intuitiv og automatisert, utløst av følelsesmessige aspekter ved ethvert dilemma. Den andre er rasjonell og kontrollert, preget av en bevisst vurdering av situasjonen og dens mulige utfall.

I en fersk studie fikk 317 studenter et moralsk dilemma de skulle ta stilling til. Dilemmaet er: En person er vitne til et tog som er på vei til å kjøre ned fem personer. For å hindre at de fem personene blir truffet av toget og dør, kan personen isteden dytte en annen person foran toget, for å hindre at de andre fem blir truffet. Velger du å dytte den ene i døden for å redde de fem andre? Resultatet av studien viser at den mest rasjonelle beslutningen, som er å redde de fem, økte med over 50 prosent når studentene fikk presentert dilemmaet på et språk de behersket relativt godt (andrespråk), men som ikke var morsmålet. Årsaken, tror forskerne, er at folk er følelsesmessig mer distanserte når de vurderer en situasjon på et annet språk. Beslutningen man tar, blir derfor mer rasjonell. Dette indikerer også at økte økspråkkunnskaper gir større følelsesmessig forankring og sterkere intuitive reaksjoner, på godt og vondt.

Kilde: <http://www.united-academics.org/magazine/sex-society/using-a-foreignlang...>

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 51, nummer 6, 2014, side